

vember 1695. Att vid sådant förhållande efterskänka den arbetsskyldighet, Kongl. reglementet den 7 November 1695 bestämmer, utan att på samma gång efterskänka den betydligt tyngre arbetsskyldighet, som, enligt särskilda nädigst fastställda arbetskontrakter, så länge tryckt och ännu åligger hofverihemman, är ju rent af en orimlighet.

Jag får derföre föreslå, att Riksdagen uti underdånig skrifvelse anhåller, det Kongl. Maj:t behagade vidtaga sådana åtgärder, att Rikets Ständers beslut om dagsverksskyldighetens allmänna upphörande måtte komma till tillämpning afven beträffande innehafvarne af de hemman i Skåne, hvilka utgöra hofveri till kungsgårdar eller militieboställen i Christianstads och Malmöhus län, och att Kongl. Maj:t täcktes låta uppgöra och till Riksdagen afgifva förslag om den ersättning, som för sådant fall må vara erforderlig, derest icke rättigheten att disponera ifrågarvarande hofverier finnes kunna upphöra vid ombyten af kungsgårdarnes eller bostälernas innehafvare.

Stockholm den 27 Januari 1871.

Johan Jönsson.

N:o 75.

Af Herr Pehr Tjernlund: Om dödsstraffets upphäfvande och utarbetande af förslag till de ändringar i strafflagen som påkallas af nämnda straffarts upphörande.

Då jag går att åter upptaga en fråga, som vid flera riksdagar förevarit och som, enligt min tanke, icke bör eller kan falla, nemligen den om dödsstraffets afskaffande, torde det tillåtas mig att fästa uppmärksamheten på några af de skäl reservanterna emot 1868 års Lag-Utskotts betänkande N: 4 anförde till grund för det afslag man lyckades åvägabringa inom Riksdagen.

En reservant yttrar: På ena sidan stå förfäktarne af humanitetens och civilisationens anspråk, ifrande med öfvertygelsens värme för uttagandet af sista steget på en bana — straffmildringens — som brottmålslagstiftningens historia ovedersägligen anvisar, som mildare seder sedan århundraden tillbaka förmått statsmakterna att beträda, och som medgifvandet, för så vidt den hittills blifvit i de flesta länder beträdd, enligt brottmålsstatistikens vitsord icke visat sig vara för samhället vådlig. Således erkänner reservanten, att en mildare lagstiftning i detta fall icke är vådlig, men straxt derefter framdrager han tvänne exempel, visande att folket, den utan all jämförelse stora allmänheten till viss grad vore uppskakad

af tvänne ohyggliga tilldragelser, nemligen förgiftningarne i Silbodal och ett mord i hufvudstaden, med det senare åsyftande det af Margreta Larsson då nyligen begångna mordet. Han har otvifvelaktigt rätt, att allmänheten var uppskakad, men icke af mordbegär å de brottsliga utan af fasa för brotten. Då den förre genom sjelfmord hade undandragit sig lagens arm, och den sednare, genom Kongl. Maj:ts nåd, bödelns bila, hördes väl en och annan yttra sin missbelåtenhet, att icke bödelsvxan fått forkorta deras lif, men den större allmänheten var otvifvelaktigt Kongl. Maj:t tacksam, för att han beredde den senare tillfälle att djupare ångra sitt rysliga brott

I öfrigt får jag på tal härom fästa uppmärksamheten derpå, att, churu såvidt jag har mig bekant, icke något dödsstraff blifvit verkställt efter 1868, mordens antal icke förökats.

Helt säkert härleder sig detta förhållande deraf, att folkbildningen blifvit förbättrad och icke från det antagandet å den brottsliges sida, att han hade att påräkna nåd för sitt brott.

Såsom ett annat skäl för afslag anför samma reservant, att det finnes flera europeiska länder, hvarest dödsstraffet icke blifvit afskaffadt, deribland nämnas Holland och Preussen.

I afseende å det första riket har underrättelse ingått, att dess Andra Kammar, den 20 Maj förlidet år, med 48 röster mot 30, och den Första Kammar, den 15 September, med 20 mot 18, afskaffat detsamma.

Hvad angår Preussen, finner man att regeringen den 21 Maj 1870 för Riksdagen tillkännagifvit, att hon ämnade bibehålla dödsstraffet endast för mord eller mordförsök mot tyska förbundets öfverhufvud eller landsherrn. Detta oaktadt bibehöll dock riksdagen dödsstraffet genom votering den 23 i samma månad med 127 röster mot 119; således en majoritet af endast 8 röster. Här af synes, att sympatierna för det barbariska straffet, till och med inom detta land, äro särdeles små.

Beträffande derefter Portugal, der dödsstraffet afskaffades 1866, yttrade en talare från ministerbanken i Andra Kammar, det han icke kände följderna af detta steg, och likväl hade såväl svenska som utländska tidningar några veckor förut gifvit vid handen, att icke något mord blifvit inom detta land begånget året efter dödsstraffets afskaffande. Troligen föresväfvade, vid det riksbekanta fördraget, denna talare samma tanke, som preussiska regeringen med tydliga ordalag uttalade den 21 Maj 1870; kanhända villo icke han, och med honom många andra, förminska Konungens rätt att göra nåd.

På grund af hvad jag haft äran anföra och med åberopande af de skäl Lag-Utskottet framlagt uti sitt betänkande vid 1868 års riksdag N:o 4, får jag i likhet med samma Utskott värdsamt föreslå,

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t, med uttalande af den åsigt att dödsstraffet bör såsom straffart ur nu gällande strafflag borttagas, anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes låta utarbete och till blifvande Riksdag framlägga förslag till de ändringar i strafflagen, som till följd af dödsstraffets afskaffande blifva erforderliga.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1871.

Pehr Tjernlund,
från Wester-Norrland.